

تعلیم

آمین نامه

دوره های کارورزی دانش پژوهان

معاونت پژوهش

دفتر پژوهشگران و مراکز پژوهشی

واحد امور محققان جامعه المصطفی

اردیبهشت ۱۳۹۲

مقدمه:

به منظور ارتقای سطح علمی و افزایش توانمندی‌های طلاب و کسب مهارت در انجام امور تحقیقی و پژوهشی و روزآمد نمودن اطلاعات، دوره‌های کارورزی پژوهشی برگزار می‌گردد. این دوره‌ها، به عنوان یک امر اساسی در کنار سایر امور پژوهشی مطرح می‌باشد؛ امری که به منظور فعلیت بخشیدن به استعدادها و پژوهشی دانش‌پژوهان و پرکردن خلأ موجود میان دستاوردهای آموزشی و نیازهای پژوهشی، بکار گرفته می‌شود.

معاونت پژوهش المصطفی علیه السلام با توجه به رویکرد نوین جامعه مبنی بر اهتمام به امر پژوهش و تحقیق، برگزاری دوره‌های کارورزی را در برنامه‌های خود قرار داده و اقدام به تهیه و تنظیم آیین‌نامه آن نموده است.

ماده (۱) کلیات

- ۱/۱. المصطفی ﷺ: منظور از المصطفی ﷺ در این آیین‌نامه جامعه المصطفی ﷺ العالمية است که به صورت اختصار المصطفی ﷺ نامیده می‌شود.
- ۱/۲. مجری کارورزی: مجری کارورزی مسئولیت برنامه‌ریزی و برگزاری امور مرتبط با دوره‌های کارورزی را بر عهده دارد که در مراکز صنفی بر عهده معاونت پژوهش آن مرکز می‌باشد.
- ۱/۳. کارورزی: دوره‌ای است که به منظور کسب مهارت در تحقیق و دستیابی به تخصص نسبی در یک گرایش خاص برگزار و در پایان آن گواهی صادر می‌گردد.
- ۱/۴. استاد کارورزی: هر محقق که مسئولیت یک گروه کارورزی را به منظور تحقق اهداف آن بر عهده دارد، استاد کارورزی نامیده می‌شود.
- ۱/۵. گروه کارورزی: گروهی است متشکل از تعدادی از دانش‌پژوهان المصطفی ﷺ در مقطع کارشناسی ارشد و بالاتر که به منظور فراگیری برخی از مهم‌ترین اصول و فنون پژوهش و دستیابی به تخصص نسبی در یک گرایش خاص، زیر نظر یک استاد مجرب به فعالیت پژوهشی می‌پردازند.
- ۱/۶. گرایش: هر یک از شاخه‌های یک رشته که ناظر به یک تخصص باشد.
- ۱/۷. کارورز: هر یک از دانش‌پژوهان علاقه‌مند و مستعد تحقیق که در دوره کارورزی در مقاطع ارشد و بالاتر شرکت داشته باشد.
- ۱/۸. دوره: مدت زمان برگزاری هر دوره کارورزی که معادل ۲ تا ۴ واحد آموزشی می‌باشد.
- ۱/۹. کار گروهی: انجام فعالیت‌های کارورزی بر اساس همکاری و مشارکت کارورزان با یکدیگر و در قالب زیرگروه‌هایی که از تقسیم یک گروه کارورزی به وجود می‌آیند.

ماده (۲) اهداف و سیاست‌ها

- ۲/۱. توسعه و تعمیق بنیادهای علمی کارورزان و جهت‌دهی به پژوهش و کاربردی ساختن آن؛
- ۲/۲. برنامه‌ریزی جهت گسترش و تقویت پژوهش‌های گروهی؛
- ۲/۳. ایجاد یا تقویت توان تحقیق، نگارش و ترجمه در سطوح مختلف؛
- ۲/۴. آموزش و تقویت روش‌ها و مهارت‌های پژوهش در کارورزان؛
- ۲/۵. کشف و پرورش استعدادهای پژوهشی کارورزان؛

ماده ۳) نحوه تشکیل گروه کارورزی

گروه‌های کارورزی براساس موارد زیر تشکیل و برگزار می‌گردند:

۳/۱. تشکیل هر یک از گروه‌های کارورزی با همکاری گروه علمی مربوط، در قالب یکی از گرایش‌ها خواهد بود.
تبصره ۱: گرایش هر یک از گروه‌های کارورزی، بر اساس اولویت‌های پژوهشی گروه علمی مربوط و در ابتدای ورود به کارورزی، مشخص می‌شود.

تبصره ۲: در صورتی که گروه‌های علمی، اولویت‌های پژوهشی مشخصی نداشته باشند، تعیین گرایش گروه کارورزی بر عهده کارشناس مورد تأیید معاونت پژوهش خواهد بود.

تبصره ۳: مجری کارورزی در صورت لزوم با همکاری گروه‌های علمی، جلساتی را با کارورزان جهت ارائه راهنمایی و مشاوره در انتخاب گرایش، برگزار خواهد کرد.

۳/۲. گروه کارورزی با حداقل ۴ و حداکثر ۸ نفر تشکیل می‌گردد.

تبصره ۴: در صورتی که تعداد متقاضیان کمتر از ۴ نفر باشد، گروه و معاونت پژوهش امکان برگزاری دوره را بررسی خواهند نمود.

تبصره ۵: در صورتی که تعداد متقاضیان بیشتر از ۸ نفر باشد، مجری کارورزی می‌تواند دو گروه کارورزی تشکیل دهد.

تبصره ۶: در صورتی که به رغم وجود متقاضی، به هر دلیلی مانند نبود استاد مناسب، نبود فضای آموزشی لازم یا به حد نصاب نرسیدن متقاضیان، امکان تشکیل گروه کارورزی فراهم نگردد، مجری کارورزی خود را موظف می‌داند تا حداکثر تلاش خود را برای انتقال مهارت‌ها و دانش‌افزایی دانش‌پژوهان از طریق ارائه سی‌دی، جزوه‌های آموزشی، مشاوره اساتید و... به کار گیرد.

ماده ۴) وظایف گروه علمی

۴/۱. تأیید صلاحیت علمی اعضاء شرکت‌کننده در گروه‌های کارورزی؛

۴/۲. پیشنهاد استاد کارآمد به مجری کارورزی؛

۴/۳. پیشنهاد موضوع دوره کارورزی؛

۴/۴. نظارت و ارزیابی روند فعالیت اساتید و اعضاء گروه‌های کارورزی و گزارش آن به مجری کارورزی؛

۴/۵. پی‌گیری گزارش هفتگی، ماهیانه و شش‌ماهه گروه‌های کارورزی از روند برگزاری دوره و کاستی‌های احتمالی.

ماده ۵) وظایف مجری کارورزی

۵/۱. برنامه‌ریزی برای تشکیل دوره‌های کارورزی؛

۵/۲. تهیه مقدمات و تدارک امکانات لازم اعم از مواد آموزشی، جزوات، کتب...؛

۵/۳. تعیین اعضاء شرکت‌کننده در گروه‌های کارورزی با تأیید صلاحیت علمی آنان توسط گروه علمی مربوط؛

- ۵/۴. تعیین استاد کارآمد با همکاری گروه علمی مربوط و انعقاد قرارداد؛
- ۵/۵. تهیه گزارش از برگزاری دوره‌های کارورزی کارورزان؛
- ۵/۶. پی‌گیری هر نوع پرداختی به اساتید و کارورزان؛
- ۵/۷. پیشنهاد برگزاری کارگاه‌های آموزش مهارت‌های پژوهشی برای دانش‌پژوهان فاقد مهارت؛
- ۵/۸. تعیین موضوع دوره با همکاری گروه علمی مربوط.

ماده ۶) وظایف استاد کارورزی

- ۶/۱. ارزیابی اولیه کارورزان نسبت به میزان توانمندی‌ها؛
- ۶/۲. آموزش و مهارت‌های موردنیاز متناسب با سطح دوره؛
- ۶/۳. بررسی و ارزیابی نتایج فعالیت‌ها و تکالیف پژوهشی کارورزان؛
- ۶/۴. شناسایی کارورزان برتر در طول دوره و معرفی آنها به مجری کارورزی؛
- ۶/۵. جهت‌دهی و تشویق کارورزان به انجام تحقیقات گروهی؛
- ۶/۶. ارائه گزارش ماهیانه از روند فعالیت‌ها به مجری کارورزی.

ماده ۷) شرایط کارورز

- ۷/۱. دانش‌پژوهان دوره کارشناسی ارشد و بالاتر؛
- ۷/۲. دارا بودن صلاحیت علمی لازم؛
- ۷/۳. دارا بودن پرونده پژوهشی با داشتن حداقل ۲ مقاله علمی؛
- تبصره ۷:** مجری کارورزی برای آن دسته از دانش‌پژوهانی که فاقد مهارت لازم در تحقیق باشند، می‌تواند دوره‌هایی را جهت کسب مهارت لازم برای آنان برگزار نماید.

ماده ۸) وظایف کارورزان

- ۸/۱. شرکت در جلسات کارورزی؛
- ۸/۲. انجام تکالیف تعیین شده از سوی استاد؛
- ۸/۳. اهتمام به فراگیری و تمرین مهارت‌های تحقیق؛
- ۸/۴. اهتمام به فعالیت‌ها و پژوهش‌های گروهی؛
- ۸/۵. ارائه کار تحقیقی و پژوهشی متناسب با موضوع کارورزی در پایان دوره.

ماده ۹) وظایف نماینده گروه کارورزی

- ۹/۱. همکاری با مجری در برگزاری دوره؛
- ۹/۲. همکاری با استاد در اداره دوره؛
- ۹/۳. ارائه گزارش هفتگی، ماهیانه و شش ماهه از حضور و غیاب و کاستی‌های دوره به مجری.

ماده ۱۰) نظارت و ارزیابی

- ۱۰/۱. گروه علمی مربوط، توسط دبیر پژوهشی خود باید روند فعالیت اساتید و اعضای گروه‌های کارورزی را نظارت و ارزیابی نموده و گزارش آن را به مجری ارائه نماید.
 - ۱۰/۲. هر یک از گروه‌های کارورزی باید گزارش هفتگی، ماهیانه و شش ماهه از پیشرفت دوره را توسط استاد در اختیار مجری کارورزی و گروه مربوط قرار دهد.
 - ۱۰/۳. هر یک از گروه‌های کارورزی باید گزارش هفتگی، ماهیانه و شش ماهه از کاستی‌های دوره را توسط نماینده گروه در اختیار مجری کارورزی و گروه مربوط قرار دهد.
 - ۱۰/۴. کارورزانی که در هر مرحله (مقدماتی، متوسطه و پیشرفته) بیش از ۳ جلسه غیبت داشته باشند، از گروه حذف و متحمل پرداخت هزینه کامل یا بخشی از هزینه‌های دوره خواهند بود.
- تبصره ۸:** گروه‌های علمی پس از جمع‌آوری گزارشات دبیر پژوهشی، نماینده گروه و استاد، می‌بایست جمع‌بندی نهایی خود را به مجری کارورزی اعلام نمایند.

ماده ۱۱) امتیازات

- ۱۱/۱. اعطاء گواهی پایان دوره (مقدماتی، متوسطه و پیشرفته)؛
- ۱۱/۲. ثبت امتیاز پژوهشی؛
- ۱۱/۳. اولویت در پذیرش همکار علمی و عضویت در کارگروه‌های علمی پژوهشی؛
- ۱۱/۴. اولویت چاپ مقالات در مجلات المصطفی(ص)؛
- ۱۱/۵. پرداخت کمک هزینه تحصیلی (به کارورزانی که کلیه مفاد ماده ۷ را رعایت کرده باشند).

ماده ۱۲) شرایط اعطاء مدرک

- ۱۲/۱. کسب نمره قبولی در آزمون پایان دوره؛
- ۱۲/۲. انجام تکالیف تعیین شده از سوی استاد؛
- ۱۲/۳. ارائه اثر پژوهشی مورد تأیید استاد در پایان دوره؛
- ۱۲/۴. نداشتن بیش از ۳ جلسه غیبت در هر مرحله.

ماده ۱۳) شیوه برگزاری دوره‌های کارورزی

۱۳/۱. مرحله مقدماتی: در این مرحله کارورز با قلمرو، شاخه‌ها، موضوعات و اهم کتب، مقالات، نشریات فارسی و اندیشمندان برجسته رشته مربوطه، آشنا می‌شود.

۱۳/۱/۱. مراحل انجام دوره:

۱۳/۱/۱/۱. انتخاب کتب و مقالات جامع و ساده؛

۱۳/۱/۱/۲. طراحی سیر مطالعاتی از ساده به پیچیده؛

۱۳/۱/۱/۳. تقسیم هر کتاب به بخش‌های معین و متناسب با تعداد جلسات و تعداد کارورزان؛

۱۳/۱/۱/۴. مطالعه و فیش‌برداری و مباحثه هر بخش توسط کارورزان؛

۱۳/۱/۱/۵. ارائه مباحث هر بخش توسط یکی از کارورزان در جلسه و نقد گروهی آن با حضور استاد؛

۱۳/۱/۱/۶. تلخیص گویا و جامع هر کتاب یا مقاله؛

۱۳/۱/۱/۷. ارزیابی فعالیت و پیشرفت کارورزان در پایان هر کتاب و در پایان دوره؛

۱۳/۱/۱/۸. ارائه تلخیص گویا و جامع کتب (یا مقالات) به همراه فیش‌های مربوطه به استاد کارورزی؛

۱۳/۱/۱/۹. آزمون پایان دوره.

۱۳/۱/۲. مدت زمان برگزاری:

۱۳/۱/۲/۱. مدت زمان برگزاری این مرحله طی یک ترم آموزشی است که در ابتدای هر ترم تحصیلی آغاز می‌گردد.

۱۳/۱/۲/۲. تعداد جلسات گروه ۱۷ جلسه، معادل ۲ واحد آموزشی است.

۱۳/۱/۲/۳. تعداد جلسات مباحثه ۱۷ جلسه است. (هر هفته یک جلسه و هر جلسه ۲ ساعت)

۱۳/۱/۲/۴. مطالعه، فیش‌برداری و تلخیص، هر هفته ۶ ساعت می‌باشد.

۱۳/۲. مرحله متوسطه: هدف از این مرحله تعمیق داده‌های مرحله مقدماتی و جهت‌دهی کارورزان به سوی موضوعات و محورهای خاص و آشنایی با منابع اصلی و ارتقاء توان بهره‌وری از این منابع می‌باشد.

۱۳/۲/۱. مراحل انجام دوره:

۱۳/۲/۱/۱. معرفی منابع اصلی و مقالات مناسب و تعیین اولویت میان آن‌ها؛

۱۳/۲/۱/۲. تقسیم کار بر اساس موضوعات و با توجه به علاقه کارورزان؛

۱۳/۲/۱/۳. مطالعه و فهم دقیق مقالات و کتب توسط کارورزان با نظارت و مشاوره استاد؛

۱۳/۲/۱/۴. فیش‌برداری و مباحثه؛

۱۳/۲/۱/۵. ارائه بخشی از کتاب یا مقاله توسط یکی از کارورزان و نقد و بررسی در جلسه گروه با حضور استاد؛

۱۳/۲/۱/۶. ترجمه دقیق بخش تعیین شده از کتاب یا مقاله؛

۱۳/۲/۱/۷. نقد و بررسی تحقیقات انجام شده در این مرحله توسط گروه کارورزی به منظور افزایش میزان دقت و قدرت تحلیل؛

۱۳/۲/۱/۸. ارائه ترجمه مقالات و کتب مهم به همراه فیش‌های مربوطه به استاد کارورزی؛

۱۳/۲/۱/۹. آزمون پایان دوره.

۱۳/۲/۲. مدت زمان برگزاری:

۱۳/۲/۲/۱. مدت زمان برگزاری این مرحله طی یک ترم آموزشی است که در ابتدای هر ترم تحصیلی آغاز می‌گردد.

۱۳/۲/۲/۲. تعداد جلسات گروه ۱۷ جلسه، معادل ۲ واحد آموزشی است.

۱۳/۲/۲/۳. تعداد جلسات مباحثه ۱۷ جلسه است. (هر هفته یک جلسه و هر جلسه ۲ ساعت)

۱۳/۲/۲/۴. مطالعه، فیش‌برداری و ترجمه، هر هفته ۶ ساعت می‌باشد.

۱۳/۳. مرحله پیشرفته: هدف از این مرحله، تحقق داده‌های تعمیق یافته در قالب پژوهش است.

۱۳/۳/۱. مراحل انجام دوره:

۱۳/۳/۱/۱. تعیین موضوعات پژوهشی برای هر کارورز با توجه به محورهای پژوهشی در مرحله متوسطه؛

۱۳/۳/۱/۲. ارائه دو مقاله ۲۰ تا ۴۰ صفحه‌ای توسط هر کارورز؛

۱۳/۳/۱/۳. رعایت ملاک‌ها و فنون پژوهش و نگارش با راهنمایی استاد؛

۱۳/۳/۱/۴. دفاع از هر مقاله در جلسه گروه؛

۱۳/۳/۱/۵. ارائه مقالات تألیف شده به همراه فیش‌های مربوطه به استاد کارورزی؛

۱۳/۳/۱/۶. آزمون پایان دوره.

۱۳/۳/۲. مدت زمان برگزاری:

۱۳/۳/۲/۱. مدت زمان برگزاری این مرحله طی یک ترم آموزشی است که در ابتدای هر ترم تحصیلی آغاز می‌گردد.

این آیین‌نامه مشتمل بر ۱۳ ماده و ۸ تبصره می‌باشد که در تاریخ به تصویب شورای
المصطفیؐ رسیده است.